

پازادایرتسی — ۱ شباط ۱۹۲۶

جلد : ۵

اوچنجی سنه — نومرو ۵۴

ملی محسوسه

اداره خانه :
باب عالی چاده سفده
اقدام : ردی
انصالنده کی بناده
دايرة مخصوصه

صاحب و مدیری
محمد مسیح

آبونه شراڈ علی
سنه لکی ۲۵۰ ،
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخہ لک
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
عروشدر
مجموعه من هیئت تنجہ
سابعی تدریب ایدلمین
آثار اعاده ایدلمین

هر آبلک برنجی راوره بشنجی کونلری مہبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعہ دور

برجبار کنجینک استانبول انطباعلری [*]

مترجمی : داغ بخلوی

چو جق ایکن . چوق کرملر بیک برکیجه نک فسونک
ماصلالری جیلغین برشوق ایله او قوردم . بوسفر شهزاده فیروز
روایلر مه کیردی و بی اوراق شرقه ، پوججاب بدیهلر دیارینه ایله تمک
ایچون طلسملی آتی ویردی ، بو طلسملی آت بی آلدی ، تاواز اقلره ،
اواز اقلره کوتوردی . . . اختیار طونه نک کوموش یولاری آرقه ده
قالدی ، بالقانلرک داغلری ، دره لری آلتده برکورو یور ، بر
قایب اولو یوردی . دیرکن بردن بره آقشامک اسمرلکری ایچنده
مرمره دکزنلرک ساکن و دورغون صولری پیریلادی و استانبولک
هر طرفده کوکره اوزانان نارین و بلند منارملری آره سندن
هلاک دوغدیغنی کوردم . آه ، شمیدی او خلیجک قیلرنده
جیویلداشان خلقلر و نسکی غلبه لکی آره سنه قاریشمنی نه قادر
ایستردم . فقط طلسملی آته ناصل قوماندانلر ایله چکی اونو تدم ،
اوده بخایران یابالاسنه ، خزینلر دوله هندستان ایلارینه کوتوردی .
برکت ویرسین که هیالایانک بوزلو تپلرندن برینه چارمادی . .
بنده اولاندم . شرک معجزلی ماصالرله ایشله نشن دنیاسی دایما
غریبلرک روحنی جذب ایتش ، مراقفی او یاندر میشد .

ماجارلرک ایسه شرق و بالخاصه تورکیا په اولان دقتی یالکز یکیلک
ساقشسی و یاعلم حرصو دکیل ، بلکه مشترک براملر و عصرلرجه
سورن تماسلریدر . ایشته مجارستان طلبه جمعیته خارجه انجمنی
وئسی کویاش به لا اداره سنده ۱۹۲۴ سنه سی کانون اولنده بز
مجار کنجلک نک قاردهش تورکیا په ایلمک رسمی زیارتی یاقمکی
معین بر مصلده حرکت ایتش اولان الی مجار دارالفنونلوسی دها
تمکیزدن جیقارکن قیلرمری توران اووالرندن کن صیجاق
برصودا شلق دیوغوسنک دولوردیغنی سز یوردی . شیدی په
قادر ظن ایتدیکمز کی بالخاصه شو صوک دوشدیکمز ملی ذلت
چاغنده یریوزنده تماماً قارده شیمز ، او کسوز اولمادیغیزی بیلش
اولق حسی بزه او قادر اینی کلیوردی که کنده یزه دیوردی :
هر حالده بریرده ، هم پکده اوازاق اولمایان بریرده ماجار
قارده شلغنی فخر ایله قبول واعتراف ایدن و بز اوزامش قوللریله ،
آجیق دوغرو قایلریله بکلرین انسانلر وار .

[۱] مقاله « توران جمعی » نده خطابه اولورق ایراد و بعده
« توران » مجموعه سنده نشر ایدلشد . ر . خ

ملکی اویانلر نه نمرلر :

آقام اولدی بزه کل
کوزلر بی سوزه کل
برالکده بادهلر
برالکده مزه کل



باشچیزم پیاده
آلشم آله پاده
شمیدی دردم صوراسه ک
اولکندن زیاده

سجاردی سؤلرله یوردی . کیندن کوکره اوچدی . چهره سی
معناد طانیلغنی آلدی . جانلاندی ، و اینولده اوواده آرادینی
معنلاری بولدی .

هایدن ، لوندرده صنعتی نامنه ایکی بویوک استفاده تأمین
ایتدی : اولاً ، هنده لک و معظم صنعتی آکلادی ، ثانیاً اسکی
موسیقیلرک محافظه سی مقصدیه ویریان قونسرلر دوامله اسکی
صنعتکارلری طانیدی . هنده لک اثرلری دیکارکن نه قادر
هیجانلاندیغنی ، « او ، بزم هراعتبارله خوجامزدو ! » دیبه ناصیل
آغلادیغنی هنده لده آکلا تمشد . لوندردن عودتده یازدینی
اثرلر ده هنده لک تأثیری چوق بویوکدر .

که جک مقاله ده ، حیانتک صوک کونلر نی و موسیقینی
آکلانیر . صنعتک دیکر موسیقیشناسلرک صنعتلری ایله مقایسه سنی
ایسه ، « موزارک حباتی اوکر ندکد نصوکر ایا بازو .

هامش : کین مقاله « وداع » سه تفویضدن بحث ایدیلرکن
« غیر مستعمل قادییه زمینور » ندیلشدی . لامازورک مرادفی اولان
« قادییه زمینور » توفی موسیقیده نهیه سز مستعملدر . فقط او نایغده
هنوز آجیق نظری بر قیق واردی . بر سوء تفهیم میدان ویرلش
اولامق ایچون « غیر مستعمل » قیدیک بو جهته عائد اولدیغنی علاوه ایتک
ایسته دم .

پارس : ۱۵ کانون ثانی ۱۹۲۶

میخا زاده

محمود رانج

نورک استقامتلی محافظه ابره ییلر سی ایچین هواردده

هاکم اولی لازمدر . برده آجی « نورک طیاره

جمعی » بارو عملر محکمدر .

۱۵۰۰ کيلومترو قادار سورن يولاز نهايتہ قادار، برزمانلر، همده پك اوقادار اوزاق اولمايان برزمانلر، كوشك باجار ياتورك شاتى اعلان ايجون، ويونلر كسلالرخنى ايشيلداقمق ايجون پاولاديني يرلردن كيچوردى .

سياحتمزك اوجنچي كوشق شوق سوكر كن نجر ميانده اوطوران راصدمز كور بر سسله : مناره ! ديهه ياقيردى. آرتق تورك طوپراغنه ، عثمانليرك شانى ايمپراطور قلعيك اسكى ايكيجي ياتختنه ايريشميشك . استابول طلبه برلكنك كوندرديكى ايكي مرخص بزه دوزو قولارنى اوزاتوق ويوزلى سونجند دهاپارلايوق ماجارجه : خوش كليكنز ، قارداشلر ، مرچا : ديديلر . فضله سنى بيلمبورلر ، فقط بونى ايجو اوكرنميشديلر . ديركن واغلنلر مزه برطاقيم باياكيك توركار بينديلر . يوزلى ماجار طشره خلقته نه قادار بكنزميور . يونانليز توركيه كن سياطره بر شى دهاپا عاسينلر ديهه تورك دمير يولى ضابطه مامورلى تره نمز رفاقت ايمكده در . زيرا تره نمز ايكي ساعت قادار يونان اراضيسندن كيچور . فى الحقيقه ، بوندن صوكرا كن استاسيونلر ده تره نمز كهر ايكي طرفنده دوقوز اون سونكولو يونان قهرى بلكيور ، يونان ويژه سى اولمدهن كيسمه نك يونان اراضيسى كچمه سته مساعده ايجورلر . فقط كال پاشا لوزانده توركيه په كلهك سياحلك آيريجي مساعده په حاجت اولقسيزين بورا اراضيدن مرورخى ده تا مين ايشدر . بويونان عسكرلرينك حالى نه آجقيلدر ! صباحك سرين روزكارنده ديشلرى بر بريته چاربيور ، طبيى انكليزلك ويرديكى قاپوطلر چوقدن بيرامش ، آياقلىنده كي قوندورالرك آره قلردن ده باوماقلى كوزو كويور اتوفكلرى ده متنوع چشيدلر عرض ايدبور . بر جوق نوع آتانت معمولاتى يانده ماندير و ماووزر توفكلرخنى فرق ايتدم . ذاتا كندبيلرينك ده تجه ياتلرى كچي ، بوكوك ديزلرى كوشه مش ... شبهه سز شانى ميلتادس ايله بويوك پريقله س يونلرى بردن بره كوروروسه كندبيلردن ديهه طابجا به قجلدر . نهايت تورك طوپراغنه آياق باصق ايجون ، مريچدن كچك . اوزون كوپروده استاسيون بزي بلكه يينلره دولو ، بوتون حدود محافظه قطعه سنك اوكون خدمتدن معاف افرادى ، جوارده كي كويك كوچوك بويوك بوتون خلقى بوراده ايدى . و استاسيون بناسنك نجره لرندن ايرى ، مراقلى كوزلره باقان تورك قاديلىرى كورولبوردى . لاكن كوزل يوزلرى پچه ايله اورتولش دكلدى . كلنلر واغلنلره برر ايكيشر ماجار و تورك

بايراقچى قلى طاقبورلر و بوسيراده متصل : سزى بر آيدر بلكه بورز قارداشلر . نهايت كليك كزه اوقادار نمون اولدق كه ، ديورلردى . اون ساعت دها تره نمز اوفاق نهرلك ، چابلك آجدينى درلره صيق صيق ديلمه مش داغلق تبهك اراضيدن كچدى . بورالده اورمانلى لك اول ميزافس بحريه دولكلرلى اوندن صوكرا ده قانلى حربلك بر ايكي سنه دوام ايدى فيزيل فيرطنه لرى ييقمش ياقشدر . طوپراغك يوزنده بوكون بيله دها ايزلر كورولبور : اوجى سپلرى ، مرسى جوقورلى و اوته ده بريده تل اوروكورلر . اراضينك بويوك برقسى يالكنز آوجيلرك ايشنه يارار تام طاقير برحاله در . تره نمز جالجه نك فنج اولمده ناز مشهور مشهديلر يده تكلر كلىرى كورولدتورك كچدى . آياستاقو . سدن اعتبارآده بزم ظفر يورويوشمز باشلادى ، استاسيونله كي رمنزدن اولكى استاسيونلر ده طابله آرقه داشلر مزي قوقولو دمترلره ، بزلرى ده صيچاق سلاملى سوزلره قارشيلاديلر . فقط لك كوزل نمايش اصل استاسيونك بويوك استاسيوننده اولدى پك بارلاق بر صورتده آيديتلا تلمش و باشدن باشه ماجار ، تورك بايراقلرله دوناتلمش اولان استاسيونى بزي استقبال ايجون كلنلرك كيف كنه سى صيم صيق دولدورميشدى . تره نمز هيتلى بركورولتو ايله استاسيونه كي روكن واغلنلر ده ترنه باشلاديفمز كال پاشا مارشنى دويا ن بيلدكلرك و يا باغچيلرك ، طلبه ، ضابطان و سيبيلارلك هپ بردن آغز لرندن جيقان « پاشا » نمرلرى اطرافى جينلادى . بوكاجواب اولقى اوزره مخصوصاً كوندريلش براندو شرفزه ماجار ماشنى چالدى . واغلنلر مزن اينه بوردى ، چونكه مريدو . نلردن بزي قوجا قلابان قوللر اوزانيوردى ، اوندن صوكرا دوستلر مز تورك عاتق موجبجه بزي ياناقلر مزن اوپورلردى . او آقشام ، بو هيجالى نمايشلرك هيج آرقسى كلهك ايمش كى دوام ايتدى . نهايت بزي آقشام طعامى ايجون بر اوتلك صالونته كوندرديلر . بوراده ده برموزقه طاقى بزي ماجار مارشله قارشيلادى . ماجار وتورك بايراقلرله دوناتلمش ديورلر اوزرنده تام مدخل قارشيسنه كلهك صورتده هورتى ميقولشك يشيل داللرله قوشامش برسسى ، مقابل طرفنده ده غازى مصطفى كال پاشانك رسى تعلق ايدميشدى . ايرتنى كون بوتون غزملر مواصلتمزه عائد رسملر باصديلر اووندن صوكرا هر كون پروغرامز حقتده مفصل معلومات ويرديلر .

سنه اوچنچي

اورته كوي ، طولم باغچه زنكین اویمه لوله مزین مرمر ، شرفه لری
اوزونده ایسه کوتش قارکي بیاض رکتا خالنده انعکاس ایدر!
مختم سلطان سیرالینک زنکین دایرلری کزدک . فی بها
قیمته امثال سرخا لیرک آیاقلر آلتنده لطیفه چوکن سطح لری
اوزونده دولاشدق . اسکی ییزان سگ قوتلی طاشلردن انشا
ایدیلن طو پو سرائی ، یوسنیانوسک ستونلی قرا کاهنه ، بو
کیمش زمانلرک چوکن شوکتی بقایای اوزونیه باقیور ، بونلرک
آرده سنده بوکون دیر یولی خطی کچمکده در . بورانک سرین
دایرلری موزه اوله قیدر ، اساساً بشنچي سلطان محمدده اوله
اراده ایشیدي . آرتیق قره مصطفی دیوانی دینلن اودادن
ملترک طالع لری حکم اولونما یور ، او اودانک که دیوارلردن
دائمی آقان صوشکسی متادی شریلیسیله آرقدن دیکله چک
قولاقلرک خانن مقصدینی بوشه حیقاویوردی . آرتیق وقيله
یالکز شوکتی بادشاهک آباقیاصه ییلدیکی یردن ، بغداد قصرینک
یالیزی مشین قابلی قیسی آلتندن برآلای مراقلی اجنیلر
اوزانده کی ماویلکله باقوب داله جققلردر .

ییلدی زک اوزمانکی حاکمی ، مستبد سلطان عبدالجید ثانی
بوراسنی ده ۱۹۰۹ء ترک ایشیدي . اوزمانکی ملی او یانعه جانلی
باشامه آرزوسی خلاصه کنج تورکرک هریشی ییکله شدیرن
حرکتی کندیسنی نفی ایشیدي . فقط بو پرلر بلده سی بوش
وآنده سز دورمایور : ارکان حربیه مکتبی بوراده ممتاز ضابطلری
یتشیدر مکده در . حرملده آرتیق بوتون کون برآلای اودالقی
سلمان افندی ک محظوظتیلری تأمین ایتسین دییه قادین افندیلری
سوسله مکله مشغول دکلردر . بوراده رنجی قادین افندی ک
کنش حرم دایره سی مک سالوننده ، مودتکارانه قیوه لری ایلجیلکدن
صوکر ، اوزوندن حیات قوتی طاشان بریکباشی زده یکی
تورکیانک بویوک ، کوزل تصویرلردن شوق و هیجانله بحث
ایتدی . شیمی اطراف زده کی کولکیلی آطدری ، آلتین باقلی
کوللرک قییلری یلواش یلواش غازلرک ایشینی استیلا ایدیور ؛
فقط تورک روحلرند ده دارمه داغین اولش تورک یوردنده یکی
برطلوع قیزار یور و یکی جیچکلر آجیوردی .

مخجاب انکیز سهور صلحنامه سی قبول ایدن تورکیانک اوچده
ایکسینک الدن کیمه سهرضا کوسرتن وطن خاخی دییه دامغانلانان
آلتنجی سلطان محمد آلتش سنه اول انشا ایدلش اولان طولم
باغچه سرایندن قاجشدر . اوسلطان محمد که فتح اولونماز استانبول

بوتون شیری کزدک ، از جمله « باب سعادت » دینلن یری
کوردک و بورانک مختم وضعیتنی تماشایله سعادت یاب اولدق ،
مرمره ده کیزینک شوراده ماوی ، اوراده ییشلرنکده اویناشان
آینه سطحنی ؛ اوت طرفده سیسلره بوروشش کورونن آسیا
ساحلاری ؛ خلیجک صاییسز کیم دیرکلری عیول حرکتلرله
قایوب کیدن شرکت واپورلری ، قایق لری واستانبول جهتی
اوقادار لطیف برصورته سوسله یل بیاض مناره لری سیرایتدک
بومنازلر اوقادار نارین ، اوقا اوداویجکه انسان مطلقا بو
کوک اوزانیش قوللرک خفیف سازلرکی ایلک روزکار ضربه سیله
یرلر کله چکنی ویا سوتون دوریلرک چکنی ظن ایدر . اوله یکن
بونلرک عصرلر کورن طاشلری آلان صاغلامدر و قارا ده کیزک
صوغوق روزکارلری ، باغور واکله کونشک یاقیچی حراوتی
قارشیسنده مقاومت ایدوب دورمقده درلر . قارا کلک سینلردن
یوقارییه دوغری ایجه اویمه لی شرفله قدار دار ، حارونی
برمر دیوم طیرمانیر ؛ بورادن — فرق الی آلتش متره ارتقاعدن —
کونده بش دفعه مؤذلرک دوداقلردن عبادت جاغیران قدیم نغمه مک
تیره شن سوزلری دیویولور . بوقدی سوزلر ییزان استادلینک
اونلردن هیچده آشاغی اولمایان برهانکی ممتاز تورک معمارینک
انشا ایتدیکی عظیم ، قیمتی قیلر اوزونده کورله یوب کیدن ،
بعده بوساکن سس هرکونکی آلیش ویریش کوروتولریله
اوغولدايان سوقاقلر اوزوندن یوکسک دیوارلرله صاریلش اولیلر
ایجه کیر . بویوک بازارک چارشینک غرب کرلری آلتنه قیایر ؛
بونی ایشین حقیق مؤمنلر بردقیقه ایچون الله کی متاعی هان
براقیلر ویرلر قایه ورق اللهک لطیف و مغفرتی ذکر و تجیل
ایدلر . یانی ؛ بورادن ، بومیز ارتقاعدن اوکیلی دنیانک هر
برکوشه چکی نه قدار کوزل ؛ کوچوک مسجدلر ، عظمتی جامعلر
بررلرینه نه قدار بکزمیورلر ، بونکه برابرسنده ، کندیسنی
باشقلرندن آبیردایدن برجهت وار . بیکر جهتک آياصوفیک
قوتی دیوارلری ، حیرت بخش قیسی بوکون ییله زمانک یلواش
یلواش اوکوتن قدرته قارشى دکیشمه دن ، صارصلمه دن مجادله
ایده رک دورویور ، اوت دکیشمه دن ... یالکز مسلمان تزه ییلدیکی
بونک دیوارلردن یالیزی اعزمه تصویرلری سیلمش ، بوکامقابل
معبدک دوت گوشه سنه علاوه ایتدیکی نارین مناره لره تزیین
ایتشد . یکی جامعک دیوارلری ده عصرلرک توزلردن قارامشدر .

دهموقرای اساسی اوزرینه قورولش اولان تک مجلسلی پارلمنتو بویوک برسیاسی انقلاب زمینی حاضرلادی . سلطنتیالفا ایتک صورتیه عثمانلی خاندانک ۶۰۰ سنلک حاکیمته نهایت ووردی . خلافتی سلطنتدن آیرهردی برمدت دها محافظه ایتدی . فقط بو بوتون مسلمان عالمه قارشى تورک ملتیه بالکیز برطاقیم وظیفه لر تحمیل ایتش اولدینی ایچون برآز صوکرکا بونیده اورتدن قالدیردی وملتیه جمهوریت اساسلرینه مستند یکی بر تشکیلات قانونی ووردی .

مستدار وطنک معمه ثان هیئت مصطفی کمال پاشایه غازی عنوانی بخش ایدره ک کندیسی ایلاک تورک جمهوریتی ریاسته انتخاب ایتدی . کال پاشا یکی تورکارک مقدس غایه سی اجمال ایدن شو دستوروی سوبله مشدر :

«رتورکار بوندن صوکرکا مستقل ، مکامل وحریر وطنده کندی غایه سندن خبردار ملی برسیاست تعقیب ایتک ایستز ! ، بوسایه ده انتداب بولان تورکیه یکیدن قورولمغه وبونسلکه برلکده یکی بر استانبول میدانک کلکک باشلادی .

ملی یاتخت دائما ملتک صادق بر آینه سی اولوق کرکدر . زیرا باش فصلسه ، اونک دوشونجهرلی ، غایهرلی ، چالیشمه سی و ایشلمه سی فلسفه بوتون ملتک یابیلیشده اولیه اوله جندر . استانبول حقنده ایسه دائما شویله برپسوز صرف ایدیشدر :

« استانبولی طانیان توكیه یی طایش دکلر . »

شهرک خارجی چهره سی : سوقاقلری ، بنالری اسکیدن بری وبوکون الک متلون بر له حه عرض ایدیوردی وایتمکده در . شهر ییزانسک بارلاق دورلرندن قاله آبدهرله دولودر که بونلر قسماً اولدقلری کی ویا تماماً تبدیلاته اوغرایه رق بوکون بیله زمانک ضربه سنک صاقینلماز دمیر دیشنه قارشى بیکار جه سنه لک مقاومت قوتلری صر ف ایتش بر حالده دوروبورلر ، قسماً آده خرابهرلی اوزرنده عالم لک عجب اوقیتله مقصد خدمت ایدیوردی دیبه مناقشه ایده بیلمهرلی ایچون ویاخود ، دها قنای ، پریشان طاشلرندن یکی بنارک یوکسه لمه سی ایچون زوال دینلن قارا طالع اوغرا مشدر .

مابعدی کله جک نسخه ده

قاپولری آچش وکنچ تورکار عزیزوطنه آباق باصمش اولان دوشونلری قوغق ایچون جهان حربنک شانلی جنراللرندن بری قومانداسنده آناطولینک کوبکنده سلاحلغه باشلادقلری زمان کندی عسکرینی کال پاشا علیه نه بونلرک امریت ویرمشدی . فقط بو عسکرلر کچ تورکاره التحاق ایدوب قهرمانجه بر مجادله یه کیریشدیلر . چونکه حاسنا آدمک شفا بولدیفی ظفردن مست اولش دوشان اوردولرینه کورستمک ایسته بورلردی . بونک ایچون بوملی اوردو معظم بر حمله ایله تشکل ایتدی . قاتلی جنک کرده دوجار اولدقلری مدھش ضایعات ایچلرنده کی وطن محتی آتشی سوندره جکی یرده دها زیاده بارلادی واولوی استحقار ایدن شجاعته لر آرتیردی . بوجار پشان صفلرک آرقه سنده ده حرملرک او قبالی و فیصقا محلقله صافلانان کورپه چیچکلری صاره ققلری یارالری ده ایا کورمک ، و آجیلری دیندیرمک ایچون صیق پچلری آتدیلر . دها باشقلری معنا جلدلرینک یوموشاق فاستنی فنا ایتدیلر ، یکی دارالصاعه لر چالیشان قادینلرله دولدی . فقط بوکافی دکیلدی . اوجوشان مرملرک اولوم خبری داغیتان ایصلقلرندن قورقماهرق صیرتلرنده جنکده کی قورده شلرینه کیزلی کیزلی جیخانه طاشیدیلر وارکنکلرک اللرندن توفک دوشدیک زمان اینجه بارماقلرله بونلره صوبلدیلر . ایشه بوراده هر تورک ارکسی حقیقه قادینک ساده جه حظوظاته بارایان نازلر بر بیک دکیل ، کندیلری کی دویق ، دوشونمک ، ایش کورمک قابلیتی حازروح صاحبی شخصیتلر اولدیفی جنکده دکیل اوندن دها زیاده صلح زمانده کی سیویل حیات اوجاغنده بر یولداش اولدیفی ... آکلادی . بوضورته اشغال ایدیلن برلر ولایتلر ، قصبهر یاخود اولیه دیبلم هنوز اوزرندن دومان توتن خرابهر قورتاریلدی . لاکن اوچ سنه لک فاصله سز بر حربدن صوکرکا صوکیونان عسکری آناطولینک اجداددن قالش قاتله صولامش طوپراغندن دفع ایدیلدی واورتمده یاقیجی برمادیت کسب ایتش اولان ملیتلر مسئله سی کندی کندیته حل اولدی . استانبولده کی آتئات عسکرلری ده پیلی پی برتی طوپلایوب کیتدیلر . آلتینجی محمدده اولنرله برابر قاجدی . هر حالده ملتک پک حقلی غضبندن قورقشدی . بونک ایچون کندیسی انکلیز دولت وحمایه سی آلتنه ادخال ایتشدی .